

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Guțan Marcel în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2022, în cauza penală în privința lui

Bolganschi Iulian XXXXX, născut la XXXX, originar și domiciliat în XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 01.06.2018 până la 18.08.2021;

Instanța de apel de la 10.09.2021 până la 07.06.2022;

Instanța de recurs de la 16.08.2022 până la 14.12.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 18 august 2021, inculpatul Bolganschi Iulian a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și în baza acestei norme, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, prima instanță a constatat că Bolganschi Iulian în timpul deplasării cu automobilul „Taxi- 14002”, pe traseul cuprins între str. Alba-Iulia intersecție cu str. Paris până la str. L. Deleanu, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane și acționând cu intenție directă, în vederea realizării intenției sale criminale, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, a sustras pe ascuns din interiorul automobilului vizat telefonul mobil de model „Samsung Galaxy J5 Prime”, la prețul de 4 553 lei, ce aparținea șoferului Hangan Ion și fusese plasat de ultimul lângă frâna de mână a autoturismului, după care, împreună cu bunul sustras a părăsit locul comiterii

infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

Așadar, Bolganschi Iulian prin acțiunile sale intenționate, a comis furtul, adică *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, prin ce a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de prima instanță, avocatul Guțan Marcel în numele inculpatului Bolganschi Iulian a declarat apel prin care a solicitat casarea integrală a sentinței, cu rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărâri în privința lui Bolganschi Iulian cu aplicarea unei pedepse echitabile, sub formă de amendă la momentul săvârșirii infracțiunii, în mărime de 650 (*șase sute cincizeci*) unități convenționale conform art. 186 alin. (2) Cod penal.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a invocat că sentința în privința măsurii de pedeapsă stabilită este una nefondată, nemotivată, neîntemeiată și pasibilă casării, or, prima instanță urma să ia în calcul că inculpatul la momentul comiterii faptei nu a atins vârsta de 21, astfel maximul pedepsei urma să fie redus cu o treime.

De asemenea, prima instanță la stabilirea pedepsei urma să ia în calcul că inculpatul Bolganschi Iulian în cadrul urmăririi penale a recunoscut vina, se căiește sincer de comiterea infracțiunii, nu este dependent de alcool și droguri, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Guțan Marcel în numele inculpatului, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a stabilit că sentința atacată este legală și corectă, iar alegațiile din apelul declarat de către apărare sunt neîntemeiate.

Așadar, instanța de apel a conchis că sentința primei instanțe a fost contestată doar de partea apărării și numai în partea individualizării pedepsei penale, solicitând aplicarea în privința inculpatului a pedepsei sub formă de amendă, iar ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Probe noi acuzarea cât și apărarea în instanța de apel nu au prezentat, solicitând doar verificarea și aprecierea probelor cercetate în prima instanță.

Astfel, cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a menționat că circumstanțe atenuante în corespundere cu prevederile art. 76 Cod penal în privința lui Bolganschi Iulian instanța nu a stabilit. Conform art. 77 Cod penal, circumstanțe care ar agrava răspunderea penală, prima instanță corect a reținut săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

În continuare, instanța de apel a stabilit că infracțiunea prevăzută la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani. Astfel, infracțiunea dată se atribuie potrivit art. 16 Cod penal la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Potrivit art. 70 alin. (3¹) Cod penal care dictează că la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

Prin sentința instanței de fond, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, lui Bolganschi Iulian pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal i-a fost stabilită întemeiat pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Respectiv, instanța de apel a constatat că la stabilirea termenului pedepsei în privința lui Bolganschi Iulian, prima instanță a ținut cont de condițiile de viață ale familiei ultimului. Inculpatul Bolganschi Iulian la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află.

De asemenea, instanța de apel a susținut poziția primei instanțe prin care s-a constatat că inculpatul anterior a fost tras la răspundere penală pentru infracțiuni similare, fapt ce caracterizează negativ personalitatea acestuia.

Așadar, prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 iulie 2016 (f.d.88-95, Vol. I), Bolganschi Iulian a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 (trei) ani fără amendă cu suspendare pe un termen de doi ani. Conform sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13.09.2017 (f.d.96-100, Vol. I), Bolganschi Iulian XXXXX, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) cu aplicarea art. 79 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale.

Din considerentele menționate supra, instanța de apel a conchis necesitatea respingerii solicitării apelantului de a-i fi stabilită inculpatului o pedeapsă sub formă de amendă. Or, inculpatul fiind anterior condamnat nu a pășit pe calea corectării sale.

Mai mult decât atât, instanța de apel a stabilit că Bolganschi Iulian și-a făcut din comiterea infracțiunilor o îndeletnicire și un mod de viață. Totodată, acesta, chiar și

înainte de a fi condamnat nu avea vreo ocupație legală și nu era angajat în câmpul muncii.

Subsecvent, instanța de apel a reținut că pedeapsa solicitată de a fi aplicată sub formă de amendă este prea blândă și va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

De asemenea, inculpatul Bolganschi Iulian s-a sustras de la examinarea cauzei în instanța de fond, prin ce a condus la tergiversarea examinării acesteia, în acest sens manifestând lipsă de respect față de instanța de judecată.

Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de apel a subliniat că pedeapsa solicitată de inculpat și apărător sub formă de amendă în privința inculpatului Bolganschi Iulian, este una neîntemeiată și nejustificată.

În concluzie, instanța de apel a indicat că prima instanță justificat a conchis că doar o pedeapsă privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Guțan Marcel în numele inculpatului care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii prin care inculpatului Bolganschi Iulian să îi fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale.

În susținerea celor solicitate, apărarea invocă dezacordul cu pedeapsa aplicată de către instanțele de fond, or, aceasta este prea aspră și nu corespunde principiului individualizării pedepsei penale.

Prin urmare, recurentul remarcă că inculpatul Bolganschi Iulian se căiește sincer în cele săvârșite, vinovăția în comiterea infracțiunii care i se încredințează a recunoscut-o, a săvârșit fapta la vârsta de 19 ani, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog, iar partea vătămată a declarat că nu are careva pretenții față de inculpat susținând poziția apărării cu privire la pedeapsa ce urmează a fi aplicată inculpatului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel *nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței sau s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de avocatul Guțan Marcel în numele inculpatului nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În recurs, recurentul invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală fără a indica erorile ce fac prezența acestui temei în cazul respectiv, astfel Colegiul penal califică această alegație drept declarativă și neîntemeiată.

Cu referire la temeiul de declarare *a recursului pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul penal constată că avocatul în esență critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei, și anume, sub aspectul aplicării unei pedepse privative de libertate, deși inculpatul se află, la caz, în situația care permite aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, și anume, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată.

Subsecvent, instanța de recurs ordinar susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să

restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces *obiectiv*, de *evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului*, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Cât ține de motivele indicate în recurs precum că, instanța de apel nu a luat în considerație circumstanțele atenuante „*recunoașterea vinovăției, căința sinceră, partea vătămată nu are careva obiecții, a săvârși infracțiunea la vârsta de 19 ani și nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru*”, Colegiul penal nu le acceptă, or, aceste motive au fost obiect de dispută atât în cadrul primei instanțe cât și în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului în sentința adoptată precum și în decizia atacată pe care Colegiul penal le însușește, ca fiind corecte, ce este și conform practicii CtEDO (*a se vedea hotărârea Albert vs România din 16.02.2010*).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs ordinar subliniază că instanța de apel corect a reținut ca fiind un obstacol întru aplicarea unei pedepse neprivative de liberate în privința inculpatului, și anume, sub formă de amendă, or, ultimul a fost recunoscut vinovat de comiterea altor infracțiuni și condamnat la pedepse neprivative de liberate (*amendă în mărime de 400 unități convenționale și suspendarea condiționată a executării pedepsei penale*).

Subsecvent, Colegiul penal remarcă că la aplicarea pedepsei penale instanțele de fond au ținut cont de toate circumstanțele cauzei precum și de principiile generale de aplicare a pedepsei și individualizarea acesteia, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se califică ca una ușoară, cât și de personalitatea inculpatului care anterior a fost judecat pentru comiterea unei infracțiuni similare ceea ce a dus la concluzia că scopul pedepsei prevăzut de art. 61 Cod penal va fi atins de această dată doar prin aplicarea unei pedepse privative de liberate pe un termen de 2 ani închisoare.

Or, faptul că inculpatul nu se află la prima abatere de la legea penală fiindu-i aplicată inițial o pedeapsa neprivativă de libertate, stabilește clar că ultimul nu a tras concluziile de rigoare, nu a mers spre corectare și nu a fost posibil de a preveni săvârșirea de către acesta a unei noi infracțiuni.

Așadar, Colegiul penal verificând decizia instanței de apel sub aspectul motivelor invocate în recursul ordinar, conchide că instanța de apel a pronunțat o decizie motivată sub toate aspectele și corect a aplicat legislația națională în acest sens.

Astfel, în cazul în care o instanță națională a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*a se vedea hotărârea Latourinerie din 10 decembrie 2002*).

Prin urmare, erorile de drept invocate de către recurent, prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), și 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, iar din aceste considerente acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Guțan Marcel în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2022, în cauza penală privindu-l pe *Bolganschi Iulian XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **09 februarie 2023**.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan